Duminicile unui nesportiv

PREGĂTIREA MORALĂ

Pierd pe nesimțite, de cînd susțin în coloanele acestui ziar o rubrică duminicală, calitatea de nesportiv. O pierd pe măsură ce-mi dau seama ce orizont nemărginit îmbrățișează sportul. Chiar dacă nu toți sportivii au descoperit, deocamdată, fiecare din dimensiunile orizontului pe care se mișcă. Cel moral, bunăoară, lăsat în paragină, ca maidanele pe care scaieții răsar de-a valma cu florile modeste ale luncilor.

Citesc în ziare despre febrila pregătire a campionatelor de fotbal. Antrenori, jucători, suporteri, toți dau declarații, riscă pronosticuri, își împărtășesc gîndurile, speranțele, uneori temerile. Aflu de la ei despre preparativele complexe ce se fac în vederea asigurării unei bune desfășurări a campionatelor. Dar aceste preparative sînt exclusiv fizice, atletice, tehnice. Firește, condiția jucătorilor trebuie asigurată prin toate mijloacele de care sportul dispune ca agilitate corporală. Nicăieri n-am citit însă despre vreun curs sau vreun colocviu consacrat pregătirii morale a jucătorilor.

Ce vreau să spun? Vreau să spun că terenurile de joc clocotesc de larma și vuietul bătăliilor, răspîndind prin tensiunea înfruntării dintre echipe mirosul prafului de pușcă. În această atmosferă încărcată au intervenit mereu momente care degradează ținuta loială a sportivului, fie el actor, fie numai spectator. E trist să asiști sau să afli de scandaluri, acte de indisciplină, ofensarea publicului de către jucători. Unul dintre ei, în surescitarea lui, a depășit, deunăzi, orice măsură și, întorcînd spatele tribunelor, a binevoit să-și scoată grațios chiloții, sub privirile consternate ale publicului, pe care intenționa să-l „fotografieze" goldnește.

Asta s-a întîmplat, vai, chiar la Cluj, orașul în care mi-am făcut liceul și unde profesorul de gimnastică Ilieșiu ne alinia, în sala cu tot felul de aparate, pe-o invizibilă dreaptă geometrică, cerîndu-ne să strigăm în cor, înaintea oricărui exercițiu:

— Gimnastica-i eleganță, sportul o nobilește!

Era o bună metodă de sugestie colectivă, care nu-și greșea scopul. Fiindcă scopul sportului — nu voi înceta s-o repet mereu! — este maxima agerime fizică îmbinată cu maxima noblețe morală a omului. Numai că antrenamentul muscular și-al tendoanelor nu ajunge: mai e nevoie de antrenamentul mult mai subtil, dar tot atît de necesar, al spiritului. Fotbaliștii noștri posedă vigoare, spontaneitate, inteligență, rezistență, rapiditate, elasticitate, și multe altele la fel. De ce să nu posede și eleganță, loialitate, politețe, bună-cuviință, gingășia forței care înțelege. Ele se pot învăța și se pot însuși treptat, bineînțeles dacă sînt predate, cum se predă gramatica limbii materne sau rezistența materialelor.

Aștept, așteptăm toți, cursurile și colocviile de comportament manierat al fotbaliștilor români. Pentru ca viitoarele campionate să fie ceea ce se cuvin a fi: o delectabilă înfruntare între niște sportivi, care nu-și iubesc numai mingea, nici nu-și stimează doar jocul, dar iubesc și stimează, înainte de orice, publicul sub privirile căruia evoluează.

George SBARCEA

SPORTIVI SUB CUPOLA ACADEMIEI

MATEMATICIANUL VICTOR VÂLCOVICI

- ***Înotător, gimnast, oinist și tenisman la Brăila, atlet demi-fondist și ciclist la Timișoara, boxer pe litoral***
- ***Cu Traian Lalescu, ctitor de cluburi sportive studențești***
- ***Lăsați publicul stadioanelor să se manifeste gălăgios!***

Desen de NEAGU RĂDULESCU

„Nu-i primesc la examen decît pe acei studenți care vor avea și o activitate de stadion. Dar să ne-nțelegem: nu în tribune ca spectatori, ci începîndu-și ziua printr-un scurt program individual, de educație fizică, de sport total la discreția alegerii lor"...

Astfel glăsuiau recomandările rectorului Politehnicii din Timișoara, cu iz ultimativ, e drept, dar cu un atît de eficient conținut educativ pentru formarea viitorilor ingineri, ca oameni și ca ingineri.

— Da, da, — zîmbește acum, după mai bine de patru decenii, autorul acelor măsuri, academicianul **VICTOR VÂLCOVICI**, matematician de anvergură internațională. **Așa am procedat.**

Profesor consultant la Facultatea de matematică-mecanică a Universității din București, și-a petrecut mai bine de șase decenii în învățămîntul superior, printre studenți, în lumea tineretului. El însuși practicant al unor discipline sportive, a fost un fervent îndrumător, după cum n-a pregetat să fie un propagandist, un entuziast propovăduitor pentru cauza sportului, pentru promovarea lui.

— Amintiri sportive?

— La liceul „Nicolae Bălcescu" din Brăila — orașul copilăriei mele — gimnastica era la mare prețuire; slab și sprinten, cum am fost încă de pe atunci, mă dovedisem un bun executant la paralele, căpătînd astfel un nume în materie, care s-a transformat în renume atunci cînd am început să joc oină în echipa selecționată a liceului.

În același timp, fiind copil crescut la Dunăre, înotam în

La 52 de ani, în competițiile de tenis de pe arenele Romcomit și Doherty Club.

toate stilurile. Ca elev de liceu, în anii cursului superior, am început să joc tenis pe terenurile aflătoare atunci în Parcul așa-zis de la Monument. Și mi-am continuat desfătarea și la Göttingen, în Germania, unde îmi pregăteam doctoratul — căci o desfătare e sportul alb.

Împreună cu neuitatul matematician Traian Lalescu am pus bazele Asociației sportive „Politehnica" din Timișoara, a cărei echipă de fotbal nu dovedește gratitudine pentru unul dintre ctitorii ei.

Am făcut ciclism, în anii în care nu-mi mai puteam începe ziua cu cele trei ture de pistă pe stadion, exercițiu ce-mi folosea atît de bine mie cît și sportului, în general, pentru că pilda mea era urmată, din curiozitate, și de alții.

Am fost, ani și ani, președinte al Comitetului regional Banat al Federației Societăților Sportive din România și nu ales, să-i spunem așa „CA PERSONALITATE LOCALĂ", ci pentru activitatea pe care o desfășuram activ în folosul sportului.

Și pe atunci, Timișoara o avea pe campioana de fotbal a țării, acea vestită echipă „Chinezul", avea buni jucători de tenis în campionatele naționale, precum și campioni naționali de atletism și natație, fiind un centru cu o pondere sportivă mai pronunțată decît a Capitalei, în întregul sport românesc.

Îmi petreceam vacanțele estivale în taberele pe care le organiza A.N.E.F. la Eforie și unde am început să învăț boxul și să-l practic cu asiduitate, integrîndu-l în complexul exercițiilor mele.

Și l-am practicat mulți ani apoi, chiar după ce fusesem ministrul comunicațiilor în guvernul profesorului Nicolae Iorga.

Și-acum, cu experiența de mai bine de șapte decenii în sport pot afirma că idealul ar fi ca numai 25 să privească și 100 000 să facă exercițiul, dar pentru sport, pentru vigoarea luptei, pentru crearea acelei stări psihologice care e carburantul necesar performanței. Cred că asistența publicului, multiplicată de interesul fiecărui privitor pentru spectacolul sportiv și pentru concluziile sale personale, face parte integrantă din exercițiu, din sport, însăși din viața stadionului.

— Pentru că ați pomenit despre spectatori, despre public, ce părere aveți despre „omul din tribună"?

— E admirabil acel om! Publicul din stadionul românesc e de neprețuit. Eu îi port admirație și simpatie. Susținător activ și nemijlocit al sportului — entuziast și nerețînut, sincer în spontaneitatea sentimentelor sale. Că se manifestă gălăgios? Lăsați-i pe spectatori ori de cîte ori vor să țipe, să facă să trepideze tribunele și aceeași masă de oameni pașnici în afara stadionului va fi în delir cînd echipa favorită va cîștiga și calitatea sportului o va entuziasma. Cred că spectacolul sportiv începe cu privitorul și peste acest detaliu nu se cuvine trecut superficial.

V-o spune un om care a trecut în viață drept un temperat și de vreți, chiar un sfios respectînd riguros legile scrise ca și convenientele armoniei sociale, un om ajuns azi la vîrsta de 83 de ani.

Astfel și-a încheiat amintirile sportive academicianul Victor Vâlcovici, după ce ne-a purtat, într-o convorbire de 4 ore, pe vechi drumuri de viață, în care sportul a fost mereu prezent.

V. FIROIU

CELE 8 MINUNI ALE FOTBALULUI

IX

● „4—2—4" cucerește lumea ● A dispărut Pele? Trăiască Amarildo! ● Al doilea mare event din istoria C.M. ● „Brasil futebol rei" ● Anglia și a sa „World Cup" ● Este meritată victoria britanicilor?

După încheierea campionatului mondial din 1958, deci după victoria (pentru prima oară!) a fotbalului carriocas comentariile nu mai aveau tenta contradictorie din anii precedenți. Majoritatea specialiștilor nu ezitau să afirme că în fotbalul mondial exista acum formația de „aur".

Firește, ca întotdeauna, existau și sceptici. **„Fotbalul brazilian? Nu, nici vorbă. Nu poate domina!"** — afirmau aceștia. Argumentele lor erau, în general, neconcludente și, din această cauză, fără preț și circulație în lumea tehnicienilor și a comentatorilor. Erau însă unele voci, emanînd din Anglia, R.F. a Germaniei, Cehoslovacia, Uniunea Sovietică și alte țări europene, care, fără să minimalizeze valoarea fotbalului brazilian, pronosticau o neconcordanță între principalele lui calități și cerințele viitoare ale jocului. Se afirma, de pildă, că în viitor, succesul pe terenul de fotbal va fi determinat din ce în ce mai mult de angajamentul direct, corporal, de o enormă risipă de energie fizică, necesară asigurării apărărilor aglomerate și a atacurilor supranumerice. Fragilitatea fizică a fotbaliștilor brazilieni, lipsa lor de răbdare în mijlocul terenului, acolo unde se spunea că se vor decide victoriile, făceau pe unii dintre specialiști să nu le acorde șanse prea mari în viitor.

★

Dar, în anii 1958—1961 sistemul brazilian „4—2—4" cucerea lumea, instalîndu-se autoritar pe toate meridianele. Echipe de club sau reprezentative de țări își adaptau jocul acestui sistem, grăbindu-se să nu piardă cadența rapidă în care evoluau lucrurile, în preajma unei noi ediții a campionatului mondial. Mai ales că era vorba, din nou, de o ediție sud-americană.

Și, la sfîrșitul lunii mai a anului 1962, tot ce avea mai bun fotbalul mondial se aduna pe fîșia îngustă de pămînt dintre Oceanul Pacific și Anzii Cordilieri, în țara unde cîteva catastrofe seismice puseseră la un moment dat la îndoială organizarea lui „Campeonato del Mundo". Atunci, în fotbal, toate drumurile duceau în Chile!

Vor confirma sau nu brazilienii strălucita lor victorie din Suedia? Da! — răspundeau în cor exuberanții spectatori din Rio, conducîndu-și la aeroport, în ritmul unor îndrăcite „samba", pe idolii lor: **Pele, Didi, Vava, Garincha, Zagallo** și alții. Față de „11"-le din Suedia lipseau doar fundașii centrali **Orlando** și **Bellini,** în locul lor fiind promovați doi tineri: **Zosimo** și **Mauro.**

★

Mergînd din victorie în victorie, brazilienii au ajuns în sferturi de finală, unde duelul Europa—America de Sud era, deocamdată, net cîștigat de reprezentanții Vechiului Continent. Din 8 echipe ajunse în această fază a competiței doar două erau latino-americane (Brazilia și Chile) și șase europene (U.R.S.S., Anglia, Iugoslavia, R.F.G., Cehoslovacia și Ungaria). Brazilia a învins Anglia cu 3—1 și apoi în semifinale a întrecut Chile cu 4—2. Jocul acesta a fost însă așteptat cu mulță emoție: **Pele, „perla neagră",** nu juca! Pronosticurile se confirmau, deci. Fotbalul cu accent pe angajamentul fizic, uneori dur, își făcea loc, aruncînd brutal pe tușe primele victime. Cei dintîi mare fotbalist care șchiopăta neputincios pe lîngă banca rezervelor era **Pele.**

Dar Brazilia a cîștigat și jocul final, rolul lui **Pele,** îndeplinindu-l un tînăr mărunțel, care s-a achitat de această imensă sarcină cu o uimitoare dezinvoltură: **Amarildo.** În finală, cei 11 brazilieni **(Gilmar — Djalma Santos, Zosimo, Mauro, Nilton Santos — Didi, Zito—Garincha, Vava, Amarildo, Zagallo)** au întrecut Cehoslovacia cu 3—1 (1—1), echipă pe care, de altfel, o învinseseră și în grupa preliminară. Astfel, Brazilia a cucerit pentru a doua oară „Cupa Jules Rimet". La Rio, în noaptea aceea, s-a dansat pe străzi, pînă în zori...

34

Așadar, după squadra azzurra, echipa carriocas și-a înscris în palmares o performanță deosebită: **două victorii consecutive în campionatul mondial.** În Brazilia, entuziasmul nu mai cunoștea margini. Cineastul **Joaquin Pedro** a realizat filmul **„Garincha llegria do povo"** (Garincha, bucuria poporului), iar cunoscutul scriitor **Araujo Neto** a oferit cititorilor săi un album cu titlul **„Brasil futebol rei"** (Brazilia, regina fotbalului).

În Europa, ora entuziasmului nu sosise încă. Se lucra, în schimb, cu pasiune la edificarea succeselor viitoare. Ochii amatorilor de fotbal urmăreau cu înfrigurare rezultatele, comentînd cu patimă șansele formațiilor la viitoarea ediție a „Cupei Jules Rimet". Unde urma să aibă loc această întrecere? În **Anglia** — țara fotbalului. După „Campeonato del Mundo", după „Weltmeister-ul" helvet, după ediția nordică și după cea de pe tărmurile Pacificului, urma — neîndoios, pe deplin meritat — britanica **„World Cup".**

Ecourile acestei mari competiții, consumată pe un gazon veritabil englezesc, nu s-au stins nici azi. Un motiv temeinic pentru a considera nepotrivite în această evocare, amănuntele întrecerii. Cu atît mai mult cu cît, prietenul și colegul **Ioan Chirilă** le-a pastilat ingenios și cu talent într-un volum astăzi epuizat. Se știe, deci, că Brazilia nu a reușit așteptatul „hat-trick", că Portugalia și al său Eusebio au fost marea revelație a disputei, că urmașul lui „onkel Sepp", Helmuth Schön, a adus echipa R.F. a Germaniei în finală, unde ... Anglia a învins.

Întrebarea, fără răspuns precis nici azi, este dacă victoria britanicilor a fost sau nu meritată și dacă echipa lor își merită sau nu locul printre cele mai bune din lume?

Se afirmă, de pildă, că Anglia și-a croit cu dificultate drum pînă în sferturi de finală. Iată rezultatele din grupa preliminară: **Anglia — Uruguay 0—0, Anglia — Mexic 2—0, Anglia — Franța 2—0.** Deci, un singur meci nul. Dar, oare, brazilienii nu au încheiat și ei două partide în grupele preliminarii la egalitate (0—0), atît în 1958, cît și în 1962? Iar italienilor nu le-au fost necesare o rejucare și două prelungiri în 1934 pînă să se vadă în finală? Atunci?

35

Atunci realitatea este că fotbalul englez, ieșind mai întîi din izolarea sa și suportînd, apoi, stoic înfrîngerile, a învățat să cîștige, dominînd întrecerile de anvergură. Avînd în **Alf Ramsey** un selecționer unic tenace, extrem de optimist și consecvent ideilor sale tactice, Anglia s-a impus nu datorită valabilității discutabile a unui gol sau îngăduinței „cavalerilor fluierului", ci valorii certe a echipei sale. Portarul **Banks** a fost socotit cel mai bun la „World Cup". În fața lui au acționat patru apărători **(Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson)** ce s-au dovedit siguri în intervenții, capabili să se suplinească excelent, mobili în acoperirea spațiilor libere și, cu deosebire, preocupați de inițierea unor atacuri. La mijlocul terenului marele **Bobby Charlton,** jucător înzestrat cu toate calitățile, expresie a multilateralității în fotbal, a dirijat echipa inteligent, ordonîndu-i ritmul, direcționîndu-i atacurile, finalizîndu-le chiar. În sprijinul lui au acționat „jandarmul" **Stiles, Ball** și **Peters,** mereu activi, cărăuși neobosiți și omniprezenți. Ca vîrfuri de atac doar doi jucători: **Hunt** și **Hurst,** ultimul înlocuindu-l pe **Jimmy Greaves,** accidentat în meciul cu Franța. Pare curios cum Anglia a reușit să cîștige campionatul numai cu două vîrfuri de atac ... Realitatea este că în fazele ofensive în zona porții adverse apăreau, alternativ și în funcție de direcția atacului, fie fundașii laterali (mai des), fie jucătorii de la mijloc, în frunte cu **Bobby Charlton.** Pregătiți fizic excepțional, capabili să dispute cu îndîrjire, indiferent de ritm, o partidă pînă în ultimul minut de joc, englezii au arătat lumii o altă față a fotbalului. Aceea a unei echipe eliberată de scheme rigide, capabilă să aibă în apărare 6—7 jucători și în atac tot atîția fotbaliști. Este echipa în continuă mișcare, în succesul căreia rolul preponderent îl are valoarea tactică individuală a fiecăruia din cei 11 combatanți, capacitatea lor de a transforma rapid o situație de apărare într-una ofensivă sau de a se apăra încă din terenul adversarului.

Acesta este acum adevărul în fotbal. Și pentru aceasta, victoria Angliei a fost meritată, echipa încheind lista noastră. Ce va fi mîine? Ce alte formații aspiră la cinstea de a-și înscrie numele alături de cele ale altor fotbal sînt, poate, lucrurile cele mai hazardate. De aceea peste cîțiva ani un nou ... serial!

Călin ANTONESCU

— Sfîrșit

BOXUL—CU ȘI FĂRĂ MĂNUȘI

● **Primul meci cu mănuși.** Cînd credeți că s-a disputat?

Iată răspunsul precis:

— 1811. Căpitanul Barclay, un boxer amator, a avut o (fericită) idee de a-și proteja pumnii, în meciul cu profesionistul Tom Molineux.

Din 1880 s-a răspîndit utilizarea mănușilor, iar spre sfîrșitul secolului 19, ele au devenit obligatorii pentru cei ce intrau în ring. Boxerii au început deci să se poarte cu... mănuși. (Numai la figurat).

● **Ultimul campionat mondial cu pumnii goi** a avut loc la 8 iulie 1889, la Richburn. Protagoniștii au fost John Sullivan și J. Kilrain.

● **Cel mai lung meci de box, cu pumnii goi:** Kelly — Schmidt. **Loc de dispută:** Melbourne — Australia în noiembrie 1855. Durata: șase ore și 15 minute. Neexistînd documente fotografice, vă lăsăm singuri să apreciați cum arătau cei doi adversari după acest... maraton pugilistic.

● **Cel mai lung meci cu mănuși:** Bowen — Burke disputat în New-Orleans, la 6 aprilie 1893. 110 rounduri care au durat 7 ore și 19 secunde. Vă interesează probabil și rezultatul? Ei bine... meci nul!

● **Bănuiți care a fost cea mai numeroasă asistență** înregistrată la o reuniune pugilistică?

155 000 spectatori plătitori. „Recordul" a fost stabilit în 22 septembrie 1927 la Chicago cu prilejul meciului Dempsey — Tunney.

Tot atunci s-a înregistrat cea mai mare rețetă: **2 658 660** dolari. (Se exclud rețetele actuale la care se adaugă cota — foarte substanțială — plătită de televiziune).

● **Singurii campioni mondiali** la toate categoriile care au coborît treptele ringului neînvinși au fost Gene Tunney și Rocky Marciano. Jim Jefries s-a retras neînvins, dar revenind în ring după opt ani a pierdut prin k.o. la Jack Johnson!

● **Și încă o ultimă „ciudățenie".** Depășind greutatea pentru meciul cu Harry Lewis, de la 13 decembrie 1911, Carpentier a plătit o despăgubire de 2 500 franci.

Știți cu cît depășise Carpentier greutatea? Cu 10... grame. Deci 250 franci... gramul.

g. m.

(XXII) O sută de mii de kilometri pe jos...

(Urmare din pag. 1)

ne-au mărturisit că îi handicapează formele ce trebuie îndeplinite, întrebîndu-ne cum le-ar putea simplifica. Le-am spus, firește, că nu cunoaștem răspunsul, dar că bănuim că pe undeva persistă concepții destul de anacronice.

Am pornit apoi către debarcader, unde ne-am întîlnit cu o parte a conducerii ziarului „Sportul", venită să ne salute și cu inginerul Vasile Vanță, un pasionat al turismului acvatic, însoțit de un bătrînel slab și palid.

La început n-am înțeles, deci, ce caută bătrînelul acolo și am încetinit pasul, pentru ca acesta să se poată ține după noi, dar imediat după aceea surpriza ne-a făcut să ne înroșim și să ne bîlbîim chiar, pentru că era însuși Dumitru Dan — singurul om din lume care parcursese, în urmă cu jumătate de veac, 100 000 de kilometri pe jos. Era celebrul Dan Demeter, cum îi spuneau englezii, călătorul care în opinci și cu un fluier la brîu străbătuse Africa, Asia și America de Sud, Dan Dumitru cel atacat de gorile și făcut prizonier de vînătorii de capete. Un erou, într-adevăr, picaresc, surîzător, ingenios, o adevărată întruchipare modernă a unui Tyll născut la Buzău și care venise tocmai din orașul său natal să ne salute.

Eram emoționați, iar expediția noastră își pierduse pînă și modesta ei anvergură transformîndu-se într-o plimbare pe strada din fața casei în comparație cu cele două ecuatoare și jumătate care ne striveau prin prezență.

În timp ce ne întrebam de ce nu e reluată tradiția celor patru studenți români care porniseră în 1910 de la Paris în jurul lumii, Dumitru Dan continua să înșiruie date care n-ar fi încăput nici în cîteva duzini de memorii obișnuite. Venise să ne vadă la fel de entuziast, la 78 de ani ca și la 20, atras de mirajul călătoriilor, fie și pe Dunăre. Și asta ne apropia parcă și mai mult de lumea colorată pe care o desfășura în fața noastră cu încîntarea și abilitatea unui povestitor popular.

SEZON CINEGETIC

LA PÎNDĂ

Înarmat cu o carabină de calibru 7x57, binoclu și autorizația de împușcare, obligatorie, priveam cu ușurare cum rămîne în urmă gara. Mai păstram în auz urările de succes ale prietenilor mei, care au ținut morțiș să mă conducă la gară. Ei, prietenii mei, auziseră de curînd, probabil, că „nu-i bine" să-i urezi vînătorului succes. Și o făcuseră cu osîrdie. Dar eu nu sînt superstițios. Oare, chiar, nu sînt? Însă, pînă să mă lămuresc singur, peisajul m-a furat cu gînduri cu tot...

★

Și, după patru ore de la plecarea de-acasă, iată-mă gata instalat în „stand". De fapt, standul meu nu-i decît o tufă deasă, dar bine plasată. Am ales-o după indicațiile primite de la paznicul de vînătoare (care mi-a indicat cu lux de amănunte unde va ieși „precis" țapul cel „tare") și după ceea ce știam eu privind mișcarea curenților de aer în văile munților. Cu carabina alături, cercetez prin binoclu poiana largă de sub mine. Soarele e încă sus, deci cam devreme pentru întîlnirea proiectată. Dar uite! Nu-i devreme! Din marginea poienii a țîșnit o căprioară. Se oprește în lumină. Privește peste umăr. Și nu mă înșel. La secundă țîșnește în poiană și căpriorul. Se oprește scurt, proptit bine pe picioare. Mie, din cauza mîinilor, îmi joacă imaginile în cîmpul binoclului. Toate dansează. „Așta-i! Nu... Nu-i așta! Cornițele abia-i întrec urechile cu două, trei degete. Are cel mult trei ani..." Și mă liniștesc pe dată. Acum văd bine. Căprioara fuge. Ocolește un brăduț scund. Căpriorul după ea. Ea face două trei salturi, se oprește, privește în urmă și fuge iar, dînd glas subțire și viclean. El e cît pe ce s-o ajungă. Dar ea sare iar, și el brăhnește furios. Ea s-ar lăsa și nu s-ar lăsa prinsă. El însă e hotărît să n-o lase. Așa-i nunta lor...

Prins de jocul lor de dragoste, nici n-am văzut cînd a ieșit în poiană o vulpe, cu blana jerpelită, de vară. Dar am zărit-o fiindcă a tresărit și a fulgerat în desiș. Înapoia ei, pășește în poiană, mîndrețe de țap. Voinic, coarnele-i întrec cu o palmă înălțimea urechilor. Și cele șase vîrfuri ascuțite sînt albe, lustruite, parcă sînt șase luminările aprinse pe fondul verde-negru al tufelor. El este! Binoclul îmi joacă iarăși în mîini. Caut să-l stăpînesc. Uit de carabină și de toate. Țapul cel tînăr s-a oprit din alergat. Privește dușmănos spre cel puternic, dar cînd vede cu cine are de-a face, cînd vede cum vin spre el, în iureș, cele șase țepușe albe, saltă în fugă spre scutul pădurii. Și-a abandonat mireasa, fără nici o ezitare. Așa-i în lumea lor.

★

Totul s-a terminat. După ce s-a sfîrșit nunta, căpriorul cel puternic a început să pască liniștit vîrfurile ierbii. Și, de la o sută de pași, un glonț de carabină e o jucărie. Acum sînt singur cu el în poiană. Ziua murise și ea. După datină, am înmuiat în sîngele scurs o crenguță de brad și am prins-o la pălărie. Semnul victoriei și obligația de a mă descoperi în fața adversarului învins.

Cu neuitatul spectacol, persistent încă pe retină, cu o undă de tristețe, dar și cu bucuria reușitei de la prima încercare, am coborît panta muntelui, cu povara grea a trofeului.

Ilie CARCIU

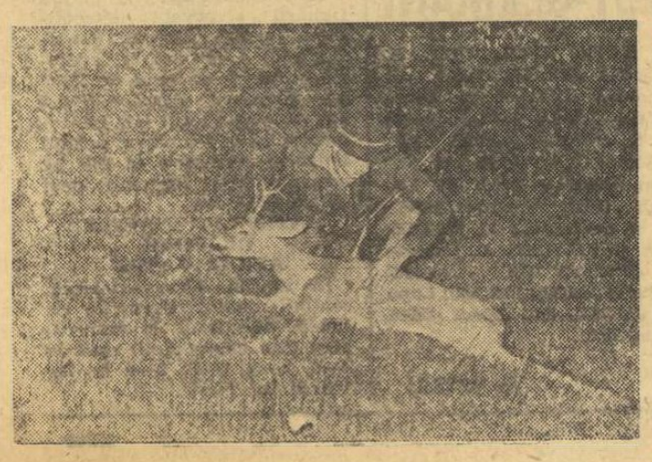

TROFEE

Orice victorie aduce, de obicei, un trofeu. De pe cîmpul de luptă, învingătorul se înapoiază cu drapelul înamicului; pe stadion, în sală, în aer sau în apă, sportivul cîștigă medalia sau cupa, după o luptă acerbă cu adversarul sau adversarii săi direcți. Am văzut fel de fel de trofee. Un coafor mi-a arătat, o dată, fotografia coafurii care a cîștigat premiul întîi pe țară în întrecerea lor, a coafforilor; un pescar mi-a arătat o căpățînă de știucă, naturalizată și monstruoasă, prilej cu care mi-am fixat definitiv în memorie noțiunea de colți; un chirurg mi-a demonstrat prin două fotografii arta posibilă numai lui — dintr-o față de om mutilată într-un groaznic accident (prima fotografie), a „scos" un „băiat frumos" (în cea de a doua).

Aspect din standul României, la expoziția din Novi-Sad

Toate acestea mi-au trecut prin cap deunăzi, cînd, în vizită la un prieten, acesta se străduia să mă convingă că numai atletismul aduce gloria și, mai ales, o materializează. Argumente? Medalii, cupe. („Îți dai seama? Cei mai buni dintre cei mai buni!... Fiecare medalie, fiecare cupă, îmi amintește freamătul stadionului efortul formidabil care mi-a adus victoria, aplauzele cuvenite învingătorului...").

★

Curînd, prietenul meu, atletul, mi-a întors vizita.

— Ce sînt astea? m-a întrebat.

— Coarne de căprior.

— Și ce-i cu medaliile acestea agățate de coarne? Că doar n-or fi de aur?!

— Ba chiar așa; sînt medaliile de aur obținute pentru aceste coarne la Expoziția internațională de vînătoare care a avut loc la Novi-Sad, în 1967.

— Dar... de bronz n-ai? mă întreabă, răutăcios, el.

— N-am. Cînd ești vînătorul cel mai bun dintre cei mai buni, ori împuști un exemplar cu trofeu „de aur", ori scoți din teren exemplarul nedezvoltat, degenerat, bun de nimic. Prin asta faci un serviciu terenului și celorlalți vînători: favorizezi apariția „trofeelor de aur". Și fiecare din trofeele acestea îmi amintește de freamătul sau liniștea pădurii, de efortul urcușului greu sau al unei îndelungi urmăriri, sau îmi amintește o împușcătură formidabil plasată de la 200 de metri. Dar, toate acestea, fără aplauze... Ar fi și grotesc: aplauze în pădure!

Deși n-am vrut să pledez pentru frumusețile și satisfacțiile vînătorești se vede că, totuși, am făcut-o. La plecare, musafirul m-a întrebat cum poate deveni vînător.

— Nu e complicat de loc: un an de zile stagiu, examenul de vînător, formele legale pentru a purta o armă de vînătoare și gata... am vrut eu să-l sperii. Dar n-am reușit. Chiar a doua zi, prietenul meu, atletul, a depus cererea pentru obținerea permisului de port-armă și m-a rugat să-i procur broșura intitulată „Ghid pentru examenul de vînător". Și i-am procurat-o. Ce era să fac?

i. c.